

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/552/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812208656
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7812208656.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou, v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35763469, právne zast. JUDr. Oliver Baláž, advokát, Zámocká 10, Bratislava proti žalovanému H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom Ž. XXX, E., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, Seberínho 9, Bratislava, IČO: 42264979, o zaplatenie 814,20 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu v časti zaplatenia 663,88 Eur **z a m i e t a**.

Žalobu v časti zaplatenia 150,32 Eur súd **v y l u č u j e** na samostatné konanie, kde bude rozhodnuté aj o trovách tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 814,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z čiastky 814,20 Eur od 06. 09. 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. V návrhu uviedol, že Slovak Telekom, a.s. je od 01. 07. 2010 univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., ktorá bola zrušená bez likvidácie a dobrovoľne vymazaná z obchodného registra. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 26. 10. 2007 uzavretá Zmluva o pripojení č. 2725805, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá aktivovaná užívateľská SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX. K tejto zmluve bol dňa 26. 10. 2007 uzavretý Dodatok "55Viac", na základe ktorého bol žalovanému predaný zľavnený mobilný telefón značky Sony Ericsson K550i v hodnote 192,19 Eur za cenu 0,03 Eur. Žalovaný sa okrem iného zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy bola v Dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 331,94 Eur. Vo Všeobecných podmienkach je odkaz na výšku úrokov z omeškania v zmysle platnej zákonnej úpravy. Medzi žalobcom a žalovaným bola tiež dňa 13. 10. 2008 uzavretá Zmluva o pripojení - služba Rýchly internet č. 3022300, na základe ktorej žalovanému bolo poskytnuté koncové zariadenie LEADTEK EXPRESSCARD v hodnote 208,79 Eur za cenu 49,46 Eur. Žalovaný sa okrem iného zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy bola v zmluve dojednaná zmluvná pokuta vo výške 331,94 Eur. Vo Všeobecných podmienkach je odkaz na výšku úrokov z omeškania v zmysle platnej zákonnej úpravy. Závazkové vzťahy sa spravujú Občianskym zákonníkom, okrem práv a povinností výslovne upravených zákonom č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Žalovaný prevzal ako neoddeliteľnú súčasť Zmluvy Všeobecné podmienky poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. (v ďalšom texte len "Všeobecné podmienky") a cenník služieb, s ktorými sa žalovaný oboznámil pri uzavieraní Zmluvy a Dodatku a ktoré sa zaviazal dodržiavať. Žalovaný si neplnil riadne svoje zmluvne dohodnuté povinnosti a neuhradzoval žalobcom vystavené faktúry za poskytnuté služby.

Dňa 14. 10. 2009 bola obmedzená činnosť jeho SIM karty zo Zmluvy č. 2725805 na prijímanie hovorov a núdzové volania a tiež bolo obmedzené jeho pripojenie na internet z predmetnej zmluvy. Dňa 13. 12. 2009 po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžných čiastok žalobca odstúpil od zmluvy. Žalovaná čiastka predstavuje poplatky za hovorné, ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Úrok z omeškania si žalobca uplatňuje od 06. 09. 2010, čo je deň nasledujúci po dni splatnosti ostatnej faktúry. Žalovaná čiastka pozostáva z nasledujúcich neuhradených faktúr: faktúra č. 7907470950, splatná 05. 09. 2009 v sume 104,18 Eur - mesačné poplatky, iné poplatky a služby, faktúra č. 7908505173, splatná 05. 10. 2009 v sume 25,19 Eur - mesačné poplatky, faktúra č. 7909551860 splatná 05. 11. 2009 v sume 26,01 Eur - mesačné poplatky, oneskorenie platby, faktúra č. 7910593114 splatná 05. 12. 2009 v sume 1,66 Eur - oneskorenie platby, faktúra č. 7007565974 splatná 05. 09. 2010 v sume 663,88 Eur - zmluvná pokuta; po odpočítaní čiastočnej úhrady v sume 6,72 Eur spolu vo výške 814,20 Eur. Pokusom o zmier zo dňa 30. 11. 2009 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie dlžných súm s poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie do 12. 12. 2009 s upozornením, že po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty žalobca odstupuje nasledujúcim dňom od zmluvy, ukončí poskytovanie služieb a vyúčtuje dojednanú zmluvnú pokutu. Dlžné sumy neboli uhradené. Inštitút zmluvnej pokuty je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia zmluvných záväzkov, súhrnne upravených v §§ 544 až 587 Občianskeho zákonníka. Ich zmyslom je zabezpečenie splnenia povinností, ktoré sú obsahom záväzku. Účel zmluvnej pokuty spočíva predovšetkým v hrozbe citeľnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní svoju povinnosť z hlavného záväzkového vzťahu a taktiež v zabezpečení veriteľa proti prípadnej ujme, ktorá by mu nesplnením hlavného záväzku mohla vzniknúť. Tento účel je, ako vyplýva z povahy veci, ťažko splniteľný iba symbolickou hrozbou, ktorá nemotivuje dlžníka dostatočne k tomu, aby bral na seba iba také záväzky, ktoré pri zvážení všetkých okolností môže s vysokou pravdepodobnosťou splniť. Súčasne má sankčný charakter, pretože účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, stíha nepriaznivým následkom v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dojednanej výške. Dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky, je zásadne vecou vzájomnej dohody strán. Zmluvné pokuty v prejednávanom prípade boli dojednané v súlade so zákonom, pričom boli dodržané všetky formálne náležitosti. Žalovaný výslovne akceptoval jednotlivé výšky zmluvnej pokuty, určené pevnou sumou v Dodatku a v Zmluve č. 1, ako dostatočne citeľnú majetkovú hrozbu, ktorá zohľadňuje aj dĺžku obdobia počas ktorého zabezpečenie malo trvať a teda aj možnú výšku do úvahy prichádzajúceho súhrnu škôd hroziacich žalobcovi.

Súd v konaní nevydal platobný rozkaz z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok pre spotrebiteľa v zmysle § 172 ods. 9 O.s.p.

Na pojednávanie dňa 25. 10. 2012 sa právny zástupca žalobcu nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil listom doručeným súdu 24. 10. 2012 z dôvodu hospodárnosti konania. V predmetnom liste navrhol, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti na základe predložených listín.

Žalovaný na pojednávaní dňa 25. 10. 2012 žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že nesúhlasí so zaplatením dlžnej sumy žalobcovi. V súvislosti s predmetnou vecou uviedol, že chcel internet, vtedy podpísal dodatok, no potom sa zistilo, že tam, kde žalovaný býva nie je pokrytie, následne to bol v Z. zreklamovať, pričom pracovníčkou T-Mobilu mu bolo povedané, že mu vymení modem, potom však zistili, že nevedia žalovanému nainštalovať taký typ modemu, ktorý by potreboval, teda pracovníčka zobrala modem naspäť a povedala, že zmluva sa ruší, lebo to bolo reklamované v zákonnej lehote. Žalovaný súčasne súdu predložil do spisu listinný dôkaz - Dohodu o zmene zmluvy o pripojení zo dňa 27. 10. 2008, kde ním uvádzané skutočnosti sú uvedené. Žalovaný v rámci svojej výpovede na pojednávaní ďalej uviedol, že potom prišla faktúra na zaplatenie sumy 104,00 Eur za využívanie internetu. Následne bol s touto faktúrou u T-Mobilu, kde sa pracovníčka pozrela cez počítač a povedala, že to pripojenie pre modem využíva niekto iný a že to žalovaný nemá zaplatiť. Od vtedy sa zo strany žalobcu neozvali.

Z obsahu Dohody o zmene Zmluvy o pripojení zo dňa 27.10.2008, uzavretej medzi predchodcom žalobcu a žalovaným vyplýva požiadavka žalovaného o udelenie výnimky na výmenu Expres karty za Huawei Edge modem z dôvodu nedostatočného pokrytia v mieste bydliska žalovaného.

Právny zástupca žalobcu, reagujúc na výzvu súdu, vo svojom podaní, doručenom tunajšiemu súdu dňa 17. 12. 2012, poukázal na to, že Dohoda o zmene Zmluvy o pripojení, uzavretá dňa 27. 10. 2008, predstavuje zmenu v obsahu záväzku podľa § 516 OZ. Uzatvorením tejto Dohody nezanikli vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán, vyplývajúce zo Zmluvy o pripojení, ako by to bolo pri zániku záväzkov podľa § 559 a nasl. OZ. Na základe tejto Dohody došlo len ku zmene poskytnutého zariadenia. Záverom právny zástupca žalobcu dodal, že z uvedeného vyplýva, že ani po uzavretí predmetnej Dohody, nezanikla povinnosť žalovaného platiť žalobcovi vyfakturované sumy za poskytnuté služby, a to v rozsahu, v akom bola Zmluva o pripojení Dohodou modifikovaná.

Súd vyzval žalovaného, aby sa v lehote 10 dní vyjadril k podaniu právneho zástupcu žalobcu. Na základe predmetnej výzvy súdu žalovaný dňa 21. 01. 2013 predložil súdu vyjadrenie, v ktorom uvádza, že vyfakturované sumy za poskytnutie služby (internet) neboli možné, keďže spoločnosť T-Mobile nedokázala nainštalovať internet do notebooku, a tým jej výrobok bol nepoužiteľný a ostal v predajni na reklamáciu, na ktorú do dnešného dňa neprišla odpoveď, pričom ak sa do 7 dní vráti výrobok, tak sa nemá za čo zaplatiť. Výrobok ostal tým pádom v predajni a zmena o dohode je neplatná.

Vedľajší účastník podaním, doručeným súdu dňa 04. 02. 2013, oznámil vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu žalovaného.

Na pojednávanie, konané na tunajšom súde dňa 19. 03. 2013, sa právny zástupca žalobcu nedostavil, svoju neúčasť ospravedlnil faxom v deň pojednávania z dôvodu hospodárnosti konania. Na podanej žalobe trvá a súhlasí, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti.

Vedľajší účastník sa na pojednávanie dňa 19. 03. 2013 nedostavil bez ospravedlnenia, doručenie mal vykázané 07. 03. 2013.

Žalovaný na pojednávaní, konanom na tunajšom súde dňa 19. 03. 2013, uviedol, že žalobca sa doteraz nevyjadril k tomu, čo uvádzal žalovaný v konaniach na svoju obranu tak ako sa predtým nevyjadril k jeho reklamácií. Žalovaný tiež zdôraznil, že nie je možné, že žalobca vyčíslil mesačné poplatky, resp. oneskorené platby za niečo, čo nebolo v prevádzke.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe a to Zmluvou o pripojení č. 2725805 s Dodatkom, Zmluvou o pripojení - služba Rýchly internet č. 3022300, Všeobecnými podmienkami, faktúrami č. 7907470950, 7908505173, 7909551860, 7910593114, 7007565974 a pokusom o zmier zo dňa 30. 11. 2009.

Z faktúry č. 7907470950 splatnej 05. 09. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému mesačné poplatky, iné poplatky a služby vo výške 104,18 Eur. Z faktúry č. 7908505173 splatnej dňa 05. 10. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému mesačné poplatky vo výške 25,19 Eur. Z faktúry č. 7909551860 splatnej dňa 05. 11. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému mesačné poplatky a oneskorenie platby vo výške 26,01 Eur. Z faktúry č. 7910593114 splatnej dňa 05. 12. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému oneskorenie platby vo výške 1,66 Eur. Z faktúry č. 7912102803 splatnej dňa 11. 01. 2010 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému za oneskorené platby 1,66 Eur. Z faktúry č. 7007565974 splatnej 05. 09. 2010 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 663,88 Eur z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Súd, vychádzajúc z obsahu Dohody o zmene Zmluvy o pripojení zo dňa 27.10.2008, ako aj z vyjadrení účastníkov konania ohľadne tohto listinného dôkazu má za to, že z predmetnej Dohody vyplýva len výmena zariadenia z dôvodu nedostatočného pokrytia v mieste bydliska žalovaného t.j. uvedený listinný dôkaz nemá vplyv na existenciu práv a povinností (pozn. vrátane povinnosti žalovaného uhradiť žalobcovi sumy fakturované za poskytnuté služby) účastníkov konania, ktoré vyplývajú z uzavretých Zmlúv o pripojení.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ)

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom

explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 663,88 Eur z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O vylúčení žaloby v prevyšujúcej časti na samostatné konanie súd rozhodol podľa § 112 O.s.p., kde bude rozhodnuté aj o trovách tohto konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.